

**UCHWAŁA NR X/36/24
RADY GMINY POŚWIĘTNE**

z dnia 28 października 2024 r.

w sprawie zaopiniowania projektu Audytu Krajobrazowego Województwa Łódzkiego

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) oraz art. 38b ust. 2 pkt 2) lit. d) ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) uchwala się, co następuje:

§ 1. Opiniuje się negatywnie projekt Audytu Krajobrazowego Województwa Łódzkiego.

§ 2. Integralną część niniejszej uchwały stanowi uzasadnienie zawierające treść uwag do projektu Audytu Krajobrazowego Województwa Łódzkiego.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Poświętne.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Piotr Kaczmarczyk

Uzasadnienie

Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi na podstawie uchwały Zarządu Województwa Łódzkiego nr 1192/24 z dnia 06.09.2024 skierowało pismo znak BPPWL.ZS.427.15.2024 z dnia 01.10.2024 r. dotyczące zaopiniowania projektu Audytu Krajobrazowego Województwa Łódzkiego przez Radę Gminy Poświętne.

Zgodnie z obecnie obowiązującą definicją ustawową zawartą w art. 2 pkt 22) ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) audyt krajobrazowy jest aktem planowania przestrzennego, który jest uchwalany przez sejmik województwa. Zgodnie z art. 38a ust. 1 w/w ustawy zarząd województwa sporządza audyt krajobrazowy nie rzadziej niż raz na 20 lat. Jego celem jest wskazanie krajobrazów priorytetowych, wymagających zachowania oraz określenia zasad i warunków ich kształtowania. Audyt krajobrazowy stanowi narzędzie ochrony krajobrazu wprowadzone do krajowego porządku prawnego na podstawie art. 7 pkt 7 ustawy z 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz.U. 2015 poz. 774, tzw. ustawy krajobrazowej).

Zgodnie z brzmieniem art. 38a ust. 3 w/w ustawy: Audyt krajobrazowy, w szczególności:

- 1) *określa:*
 - a) *krajobrazy występujące na obszarze danego województwa,*
 - b) *lokalizację krajobrazów priorytetowych,*
- 2) *wskazuje lokalizację i granice:*
 - a) *parków kulturowych,*
 - b) *parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu,*
 - c) *obiektów znajdujących się na listach Światowego Dziedzictwa UNESCO, obszarów Sieci Rezerwatów Biosfery UNESCO (MaB) lub obszarów i obiektów proponowanych do umieszczenia na tych listach,*
- 3) *wskazuje:*
 - a) *zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazów, o których mowa w pkt 1 lit. b, oraz wartości krajobrazów w obrębie obszarów lub obiektów, o których mowa w pkt 2,*
 - b) *rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów, o których mowa w pkt 1 lit. b, oraz krajobrazów w obrębie obszarów lub obiektów, o których mowa w pkt 2, w szczególności poprzez wskazanie obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3, 4 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890),*
 - c) *lokalne formy architektoniczne zabudowy w obrębie krajobrazów, o których mowa w pkt 1 lit. b.*

Audyt krajobrazowy nie wprowadza bezpośrednio ograniczeń w gospodarowaniu przestrzenią, lecz jego ustalenia stanowią podstawę do wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu, a w ich granicach stref ochrony krajobrazu, w których możliwe jest wprowadzenie określonych zakazów. Ma on wpływ na treść innych aktów planowania przestrzennego, aktów prawa miejscowego i działania organów administracji publicznej, zwłaszcza w zakresie tworzenia form ochrony przyrody i wprowadzania w nich regulacji ochronnych.

Rada Gminy w przypadku otrzymania projektu Audytu może go zaopiniować, lub zgodnie z możliwością przewidzianą w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, może nie zająć stanowiska, co doprowadzi do przyjęcia dokumentu na zasadzie milczącej zgody. W procedurze uchwalania audytu krajobrazowego opinia rady gminy na temat projektu audytu nie jest wiążąca dla zarządu województwa (organ wykonawczy). Jednak dla nieuwzględnionych opinii gminy ustawodawca przewidział szczególne rozwiązanie. Na zgłoszone przez gminę przed uchwaleniem audytu krajobrazowego żądanie, sejmik województwa (organ uchwałodawczy) rozstrzyga w formie uchwały o zasadności nieuwzględnienia opinii przez zarząd województwa. Rozstrzygnięcie sejmiku jest w tym zakresie wiążące.

Zgodnie z projektem Audytu Krajobrazowego Województwa Łódzkiego na terenie Gminy Poświętne wyznaczono pięć krajobrazów priorytetowych:

- 1) 10-318.85-7 LAS BRUDZEWICKI ,**
- 2) 10-318.85-7 BŁOTA BRUDZEWICKIE,**
- 3) 10-318.86-10 STUDZIANNA-POŚWIĘTNE I OKOLICE – KRAJOBRAZ WIEJSKI,**
- 4) 10-318.85-11 DOLINA PILICY PONIŻEJ ZALEWU SULEJOWSKIEGO,**
- 5) 10-318.12-71 LAS INOWŁODZKI,**

Dla każdego krajobrazu priorytetowego przygotowano szczegółową analizę, która składa się z charakterystyki krajobrazu, zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazu, rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazu priorytetowego oraz lokalne formy architektoniczne.

Dodatkowo w Audycie określono obszary leżące na terenie Gminy Poświętne do uzupełnienia stanu wiedzy, a w przyszłości proponowane do objęcia dodatkowymi formami ochrony. Są to:

- Dolina Ceteńki, Dolina Młynów (Studzianki). Proponowane jest tu utworzenie np. rezerwatów przyrody,
- Źródła Ceteńki. Proponowane jest tu utworzenie np. stanowiska dokumentacyjnego.

Po zapoznaniu się z projektem Audytu Krajobrazowego Województwa Łódzkiego Rada Gminy Poświętne wnosi następujące uwagi:

- 1) 10-318.85-7 LAS BRUDZEWICKI;**

W audycie rekomendowane jest utworzenie na tym terenie obszaru chronionego krajobrazu. Ograniczy to możliwości gospodarowania terenami przez właścicieli. Grunty rolne będą musiały podporządkować się dominującej funkcji przyrodniczej co ograniczy ich wydajność. Dotyczy to również gruntów przyległych. Gospodarka leśna będzie opierać się na niezaburzaniu naturalnych procesów przyrodniczych w ekosystemach co również ograniczy jej wydajność. Maksymalne ograniczenie wycinka na terenach leśnych oraz w strefie buforowej z polami czy wodami spowoduje, że wycinka stanie się mocno limitowana, a mieszkańcy będą zmuszeni podporządkować się rygorystycznym limitom. Ograniczenie barier przestrzennych poprzez wyznaczanie terenów wolnych od ogrodzeń i zabudowy na tym obszarze utrudni ochronę nowych zalesień oraz hodowli i wypasu bydła, która jest prowadzona na obszarze.

Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej (w sąsiednich krajobrazach rolniczych) w sposób niezaburzający naturalnych procesów przyrodniczych w ekosystemach utrudni odpowiednia melioracje wymaganą w rolnictwie. Może to spowodować, że grunty rolne w formie łąk nie będą się nadawać do użytkowania. Zapis o niewprowadzaniu zabudowy oraz obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej na terenie lasu lub w bezpośrednim jego otoczeniu może w przyszłości znacząco ograniczyć zdolności rozwoju gminy. Zwłaszcza dotyczy to wspomnianej infrastruktury pomocniczej.

Wnioskuję się o usunięcie tych zapisów. Wnioskuję się również o wyłączenie z obszaru ochrony wszystkich gruntów rolnych oraz lasów prywatnych umiejscowionych w zachodniej części obszaru.

- 2) 10-318.85-7 BŁOTA BRUDZEWICKIE;**

Rekomendowane jest tu utworzenie obszaru chronionego krajobrazu obok już istniejącego Obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy. Jest to obszar użytkowany rolniczo jako łąki i pastwiska. Ważne jest pozostawienie tej funkcji wraz z brakiem jej ograniczania co do intensywności. Wnioskuję się o wykreślenie ze wskazań konieczności wprowadzania systemów odwodnienia umożliwiających powtórne wykorzystanie wód w taki sposób, aby nie zaburzyć funkcjonowania obiegu wody w systemie. Nie jest to możliwe w przypadku części (zwłaszcza rozdrobnionego) terenu.

- 3) 10-318.86-10 STUDZIANNA-POŚWIĘTNE I OKOLICE – KRAJOBRAZ WIEJSKI;**

Wnioskuję się o wykreślenie z wytycznych kierunków zmian dla poziomu lokalnego:

- zakaz lokalizacji inwestycji mogących negatywnie wpływać na walory widokowo-kompozycyjne krajobrazu,

- wykluczenie lokalizacji zabudowy przeskalowanej pod względem powierzchni lub wysokości np. wielkopowierzchniowych obiektów usługowych, wielorodzinnych budynków mieszkalnych, zespołów osiedlowych i zabudowy rozproszonej,

- ograniczenie zmian w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów generujących wielkoskalowe uciążliwości sanitarne,

- utrzymanie zróżnicowanej i tradycyjnej struktury upraw, z ograniczeniem wielkopowierzchniowych upraw monokulturowych roślin wysokich przesłaniających widoki i wpływających na pogorszenie atrakcyjności widoku (np. kukurydza i wierzba energetyczna),

- ograniczenie barier przestrzennych w terenach otwartych oraz wprowadzenie rozwiązań umożliwiających zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych (np. wyznaczanie terenów wolnych od ogrodzeń i zabudowy pozwalającej na migracje zwierząt),

- stosowania materiałów ceramicznych lub blachy na pokrycia dachów innych niż płaskie,

- zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykowanych płyt betonowych.

Zakaz lokalizacji inwestycji mogących negatywnie wpływać na walory widokowo-kompozycyjne krajobrazu i zabudowy przeskalowanej w znaczący sposób przyczyni się do ograniczenia rozwoju gminy. Sprawi, że na terenie centralnym i najbardziej zurbanizowanym w skali gminy nie będą mogły powstać budynki wielkopowierzchniowe oraz wielorodzinne co wpłynie negatywnie na możliwości przyszłego rozwoju gminy. Dodatkowo w granicach analizowanego obszaru priorytetowego znajduje się oczyszczalnia ścieków. Ograniczenie zmian w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów generujących wielkoskalowe uciążliwości sanitarne spowoduje brak możliwości jej rozbudowy w przyszłości i wymusi na Gminie Poświętne budowę nowej w innej lokalizacji. Negatywnie oceniane jest także ograniczenie uprawy kukurydzy na tym terenie oraz ograniczenie barier przestrzennych w terenach otwartych. Kukurydza jest dla lokalnych rolników ważną rośliną wykorzystywaną do pasz. W związku z liczną uprawą krzewów owocowych nie wskazane jest również ograniczenie barier przestrzennych. Ogródzenia polne chronią uprawy (zwłaszcza liczne plantacje borówki amerykańskiej) przed szkodami zewnętrznymi i dużymi stratami finansowymi. Natomiast ograniczenie stosowania materiałów ceramicznych lub blachy na pokrycia dachów innych niż płaskie powinno ograniczać się jako wytyczna dla planowania przestrzennego na poziomie gminnym i dotyczyć bliskiej odległości wytypowanych obszarów reprezentatywnych. Dotyczy to również stosowania prefabrykowanych płyt betonowych. Ograniczenia w ich stosowaniu powinny dotyczyć ściśle określonych reprezentatywnych lokalizacji, określonych na poziomie lokalnym.

4) 10-318.85-11 DOLINA PILICY PONIŻEJ ZALEWU SULEJOWSKIEGO;

Wnioskuję się o wykreślenie z wytycznych i wskazań kierunków zmian dla poziomu lokalnego (dot. obszaru położonego na terenie gminy Poświętne):

- ograniczenie barier przestrzennych oraz wprowadzanie rozwiązań umożliwiających zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych. Zakaz sytuowania ogrodzeń w dolinie,

- wykluczenie lokalizacji obiektów usługowych (handlowych i gastronomicznych) o charakterze sezonowym i nietrwałej formie (namioty, przyczepy, wiaty, itp.) za wyjątkiem służących do krótkotrwałej obsługi imprez i wydarzeń. (z zaleceniem ich estetyzacji i ujednolicenia),

- zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykowanych płyt betonowych,

- maksymalne ograniczenie wyrębu na terenach leśnych oraz strefie buforowej między lasem a polami uprawnymi bądź lasem a wodami powierzchniowymi,

- w przypadku konieczności wprowadzania systemów odwodnienia niezbędne jest zastosowanie rozwiązań umożliwiających powtórne wykorzystanie wód w taki sposób, aby nie zaburzyć funkcjonowania wody w ekosystemie,

Ograniczenie barier przestrzennych poprzez zakaz sytuowania ogrodzeń w dolinie wpłynie negatywnie na gospodarkę rolną. Ucierpią na tym lokalni hodowcy zwierząt oraz rolnicy uprawiający rośliny wymagające ochrony przed wejściem dzikiej zwierzyny. Wykluczenie lokalizacji obiektów usługowych o charakterze sezonowym wpłynie negatywnie na lokalną przedsiębiorczość. Utrzymują się one głównie z turystyki w okresie

letnim. Ruch turystyczny na tym obszarze w przypadku naszej gminy nie jest na tyle intensywny by utrzymały się finansowo obiekty całoroczne. Zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykowanych płyt betonowych ograniczy w znaczącym stopniu wolność mieszkańców. Zapis ten powinien zostać usunięty. Podobną sytuację mamy w przypadku ograniczenia wyrębu na terenach leśnych oraz strefie buforowej. Duże ograniczenia w wyrębie sprawią, że lasy gospodarskie stracą swoją funkcję. Konieczność powtórnego wykorzystania wód tak by nie zaburzyć funkcjonowania wody w ekosystemie w przypadku wprowadzania systemów odwodnienia nie zawsze jest możliwe do osiągnięcia z powodu rozdrobnienia działek.

5) 10-318.12-71 LAS INOWŁODZKI;

Analizowany obszar priorytetowy tylko w małej części znajduje się na terenie Gminy Poświętne. Wnioskuje się o utrzymanie istniejącego zagospodarowania i funkcji. Zwłaszcza dla dwóch kluczowych obiektów w miejscowości Fryszerka tj. Smażalni ryb umiejscowionej w starym młynie oraz firmie Pryzmat producentowi opakowań papierowych. Dodatkowo zapis o zapewnieniu przy realizacji nowej zabudowy udziału powierzchni biologicznie czynnej na poziomie co najmniej 70% dla działki mieszkalnej i 90% dla działki letniskowej jest zbyt rygorystyczny i powinien zostać obniżony do poziomu co najmniej 60% dla działki mieszkalnej i 75% dla działki rekreacyjnej. Często wydzielone działki w tym obszarze mają małą powierzchnię i zachowanie tak dużej powierzchni biologicznie czynnej uniemożliwia wybudowanie obiektu.

W przypadku dwóch obszarów przeznaczonych do uzupełnienia stanu wiedzy, a w przyszłości możliwych do objęcia dodatkową formą ochrony przyrody np. w formie rezerwatu przyrody opiniuje się pozytywnie podjęcie takich działań w przypadku Doliny Ceteńki. Opiniuje się natomiast negatywnie podjęcie takich działań w przypadku Doliny Młynów (Studzianki). Rezerwat przyrody wprowadzi daleko idące ograniczenia zarówno w powstawaniu nowej i przebudowie istniejącej zabudowy, gospodarce rolnej, leśnej oraz wodnej. Sprawí, że teren przestanie pełnić funkcje poza przyrodniczą i częściowo turystyczną. Na obszarze tym corocznie odbywa się festiwal muzyczny, który prawdopodobnie po powstaniu rezerwatu zakończy działalność z powodu trudności lub braku możliwości organizacyjnych.

Zgodnie z art. 38b ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zarząd województwa przed przedłożeniem projektu audytu krajobrazowego do uchwalenia przez sejmik województwa: zasięga opinii o projekcie od: rad gmin położonych na terenie województwa – z zastrzeżeniem, że brak zajęcia stanowiska w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu audytu krajobrazowego uznaje się za wyrażenie pozytywnej opinii o projekcie w przedłożonym brzmieniu.

Biorąc powyższe pod uwagę, podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.